

รายวิชา ภาษาไทย

เรื่อง เรียนรู้คำจากวรรณกรรมท้องถิ่น (๑)

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ผู้สอน ครูพัชรินทร์ ภูชนะศรี

เรียนรู้คำจากวรรณกรรม ท้องถิ่น (๑)

เพลง จำจิ้มะเขือพวง

จำจิ้มะเขือพวง เห็นชาวบางหลวง มาทอด

ก้ามกุ่มก้ามกุ่ม เอย มาร้องแว้ ๆ

มาสอยดอกแค มาแห่รูป

อิหนูคายแป้ง อิแรงตกใจ บินไปพะเยิบพะยาบ

จระเข้ลากหาง นกกระยางบินปรี้อ

เพลงนี้เป็นเพลงของท้องถิ่นใด
เป็นเพลงประเภทใด
เนื้อหากล่าวถึงเรื่องอะไร

- เป็นเพลงแถบภาคกลาง สืบได้จากเนื้อเพลง
มีคำว่า “ชาวบางหลวง” คือ คลองบางหลวงหรือ
คลองบางกอกใหญ่

- เป็นเพลงพื้นบ้านประเภทเพลงร้องเล่นของ
เด็กไทย

- เนื้อเพลงสะท้อนภาพความอุดม
สมบูรณ์ของชุมชนคลองบางหลวง

เพลงร้องเล่น ของเด็กไทย

๑. นักเรียนเคยฟังหรือเคยร้องเพลงร้องเล่น
หรือเพลงประกอบการละเล่นอื่น ๆ

อีกหรือไม่ มีเพลงอะไรบ้าง

๒. นักเรียนเล่าประสบการณ์
และร้องให้เพื่อนฟัง

๓. นักเรียนบอกประโยชน์ที่ได้จากเพลง
ที่นักเรียนร้องนั้น

ตัวอย่าง เพลงร้องเล่นของเด็กภาคใต้

“อีหลื้อดตื้อดต้อย มดหนอยไต่ไร่
ไคย้มไคหัว คนนั้นแหละหลก”

วิธีเล่น

- เมื่อร้องเพลงจบทุกคนต้องยืนนิ่งห้ามกระดุกกระดิก
 - ใครยิ้มหรือหัวเราะหรือขยับตัวต้องไปเป็นคนร้องและจับผิดคนอื่นต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

- ๑) ความสนุกสนาน
- ๒) ฝึกความอดทนอดกลั้นและมีสมาธิที่ดี
- ๓) ฝึกความจำ ไหวพริบปฏิกิริยา

เพลงร้องเล่นของเด็กไทย

คือ การเรียบเรียงถ้อยคำขนาดสั้น
ให้คล้องจองกัน มีท่วงทำนองง่ายๆ และ
สนุกสนาน จัดเป็น “วรรณกรรมมุขปาฐะ”
ที่สืบทอดต่อกันมาแต่โบราณ

เพลงร้องเล่นของเด็กไทย

มีหลายประเภท เช่น

๑. บทที่ใช้ร้องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน
๒. บทที่ใช้ร้องเพื่อประกอบการละเล่นของเด็ก

๑. บทที่ใช้ร้องเพื่อความสนุกสนาน

เพลิดเพลิน

เมื่อเด็กโตพอจะตั้งไข่ได้ก็มีเพลงมาร้อง

เช่น ตั้งไข่ล้ม จะต้มไข่กิน

ไข่ตกดิน อดกินไข่เน้อ

เมื่อเด็กโตขึ้น เดินได้
วิ่งได้ มารดาหรือพี่เลี้ยงก็
จะเปลี่ยนเป็นเพลง แมงมุม
จ่าจี้ จับปูดำ ฯลฯ

เป็นการร้องเล่นเพื่อประกอบการใช้
อวัยวะ ฝึกกล้ามเนื้อและความว่องไว
ของระบบประสาทของเด็ก

เมื่อเด็กโตพอจะเข้าสังคม ผู้เลี้ยงจะ
เปลี่ยนกระบวนการอบรมที่สูงขึ้น ฝึกการจำ
ฝึกการพูดให้ชัด โดยใช้บทร้องที่มีการเล่น
คือ ๒. บทที่ใช้ร้องเพื่อประกอบ
การเล่นของเด็ก

๒. บทที่ใช้ร้องเพื่อประกอบ การเล่นของเด็ก

๑) บทร้องเล่นประกอบ

การเล่นทาย เช่น โพงพาง

๒. บทที่ใช้ร้องเพื่อประกอบ
การเล่นของเด็ก

๒) บทร้องเล่นประกอบ

การคัดออก เช่น รื้อข่าวสาร

ให้นักเรียนสาธิตเพลงร้องเพลง
ประกอบการละเล่น
ของเด็กไทย

สาธิตเพลงร้องเล่นประกอบ การละเล่นของเด็กไทย

เพลงร้องเล่นของเด็กไทย มีประโยชน์อย่างไร

สรุปบทเรียน

เพลงร้องเล่นของเด็กไทย

มีถ้อยคำขนาดสั้น คล้องจองกัน
ท่วงทำนองง่ายๆ และสนุกสนาน
จัดเป็น “วรรณกรรมมุขปาฐะ”
ซึ่งเราควรเรียนรู้และอนุรักษ์ไว้